

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Özel Çalışma Modülü Kurulu Organizasyonu

Organization Of Special Study Modules Committee In
Ege University Faculty Of Medicine

Ö. Sürel Karabilgin¹, Hatice Şahin², ÖÇM Kurulu Üyeleri³

ÖZET

EÜTF'de Ocak 2004 tarihinde belirli amaçlara yönelik eğitim etkinlikleri geliştirmek üzere Özel Çalışma Modülü (ÖÇM) Kurulu kurulmuştur.

Kurulun çalışma planı; öğretim üyelerinden ÖÇM önerilerinin toplanması, öğrencilerden tercihlerin alınması, tercihlere yerleştirilmesi ve uygulamaların takip edilmesi olarak dört başlıktan oluşmaktadır.

Bu çerçevede yürütülen çalışmalarda Şubat-Mart 2004 boyunca 91 öneri toplanmıştır. Öneriler incelenerek, gerektiğinde düzeltmeler yapılarak Mayıs 2004'te öğrencilerden ÖÇM tercihleri alınmış, yerleştirmeleri Haziran 2004'te yapılmıştır.

Kurul tarafından öğrenci başarısını değerlendirme kriterleri belirlenmiş, 2. ve 3. sınıfta zorunlu olarak alınması gereken ÖÇM kredisi en az 16 olarak belirlenmiştir. Eylül 2004 tarihinden itibaren uygulamaya başlanan ÖÇM'leri kurul tarafından takip edilmiş, 2004-2005 eğitim öğretim yılı için kurulun organizasyonu yeniden yapılandırılmış, alt komisyonlar oluşturulmuştur. Gündemli ve düzenli toplantıların devamına karar verilmiş, Öğrenci İşleri Bürosundan bir daimi sekreter tayin edilmiştir.

ÖÇM uygulamaları ilk kez yapılmasına rağmen kısa zamanda organize bir şekilde yürütülmüş ve uygulamaya konulmuştur. Öğrenci ve öğretim üyelerinin geribildirimleri de uygulamaların başarısını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Çalışma Modülleri, Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi, Eğitim Programı

¹ Uzm. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir
e-posta: surelk@med.ege.edu.tr

² Yrd.Doç.Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir

³ Prof.Dr. Ş. Darcan, Prof.Dr. N. Turgan, Prof.Dr. S. Habif, Doç.Dr. A. Zeytinoglu, Doç.Dr. N. Turgay, Doç.Dr. L. Kanit, Doç.Dr. M. Çınar, Yrd. Doç.Dr. H. Şahin, Uzm.Dr. Ö.S. Karabilgin

ORGANIZATION OF SPECIAL STUDY MODULES COMMITTEE IN EGE UNIVERSITY FACULTY OF MEDICINE

Special Study Modules (SSMs) Committee was founded in January 2004. This committee planned the working programme. This programme includes collecting of SSMs approvals, student's preferences and replacements and follow-up SSMs practice describes the study plan of the Committee.

Ninety one approvals were collected, reviewed and edited from February to April 2004. Students selected and were replaced in their preferred SSMs in May-June 2004.

The committee decided the credits of SSMs. Second and third year students have to get at least 16 credits to pass to fourth class.

The first SSMs practice at Ege University started in September 2004 and followed by the committee. Additionally, internal commissions were established as collecting the approvals, replacing the students and evaluating the efficiencies. Committee members meet regularly according to the planned agenda. A permanent secretary was appointed for committee in September 2004.

Although it is the first time in Ege University Faculty of Medicine in this year, SSMs committee studies planned and performed systematically period of time. Feedbacks of tutors and students also support the achievement of SSMs practices.

Key words: Special Study Modules, Undergraduate Medical Education, Educational Programme.

GİRİŞ

Son yıllarda tıp fakültelerinde eğitim programının yenilenmesi sırasında teorik derslerin azaltılarak, pratik uygulamaların ve kendi kendine öğrenme aktivitelerinin artırılması yönünde eğilim olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, çekirdek eğitim programı temel konuları kapsamakta ve Özel Çalışma Modülleri (ÖÇM) ile desteklenmektedir (1). ÖÇM uygulamaları mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası eğitimlerde yer almaktadır. Bu yazıda sadece mezuniyet öncesi ÖÇM'ler hakkında bilgi verilecektir.

ÖÇM, 90'lı yılların başından beri eğitim programı içinde literatürde "Special Study Modules (SSMs)" ya da öğrencilerin seçtiği başlıklar/bölümler anlamına da gelen "Student Selected Components (SSCs)" olarak adlandırılan uygulamalardır(2,3).

Özel Çalışma Modülleri Hakkında Genel Bilgiler

A- Amacı:

ÖÇM'ler; öğrenciye derinlemesine öğrenme, bilimsel metodolojinin esaslarını oluşturma ve geliştirme, öğrenme becerilerini pekiştirme ve tıp mesleği içindeki diğer bilimsel ortamlarla karşılaşma olanağı sağlamaktadır (1,2,3,4,5,6,7,8,9).

ÖÇM uygulamaları öğrenciler tarafından seçilmesine rağmen, eğitim programı içinde alınması zorunlu olan uygulamalardır (10). Öğrenciye sağladığı yararlar aşağıda özetlenmiştir (1,2,3,4,5,6,7,8,10):

- Bilgiye ulaşma becerilerini geliştirir ve kullanmayı öğretir
- Kendi öğrenmelerini kontrol ederek kendi kendine öğrenme becerilerini geliştirir
- Çekirdek eğitim programı dışında özel bir alanda derinlemesine çalışma olanağı sağlar
- Beceri ve yetenekleri konusunda özgüven geliştirir
- Yaptıkları çalışmaların sonuçlarını sözel, görsel ve yazarak sunma olanağı sağlar
- Gelecekte kariyer seçmelerine yardımcı olur.

B- Eğitim programı ile ilişkisi

Literatür incelendiğinde eğitim programı içerisinde ÖÇM'lerin % 25-33 gibi bir oranı kapsadığı görülmektedir (2,3). Örneğin, Wales Üniversitesi'nde ÖÇM'ler eğitim programının üçte birini oluşturmaktadır (6).

ÖÇM uygulamalarına bakıldığında eğitim programının özelliklerine ve yıllara göre değişiklik gösterdiği görülmektedir. Farklı yıllarda ve çekirdek eğitim programının verildiği blok düzenine göre ÖÇM uygulamaları değişebilmektedir (1,4,5,6,10). ÖÇM'lerin çekirdek eğitim programı ile birlikte dört farklı şekilde yürütüldüğü görülmektedir. Buna göre (1,5):

- 1- Entegre:** Eğitim programı modüller şeklindedir. Modüller hem çekirdek hem de seçmeli bölümleri entegre edilerek yürütülür. Örneğin Dundee Üniversitesi'nde sistem temelli endokrinoloji bloğunun bir parçası olarak ilgili konularda entegre biçimde ÖÇM yer almaktadır (1).
- 2- Birlikte:** ÖÇM'ler çekirdek modüle paralel olarak bir gün ya da bir öğleden sonrayı alır, çekirdekten bağımsızdır. Yine Dundee Üniversitesi'nde birinci sınıfta yıl boyunca her hafta bir öğleden sonra çekirdek eğitim programı ile ilişkili olmadan ilk yardım için ÖÇM uygulanmaktadır (1).
- 3- Aralıklı:** Bir kaç hafta ya da aylık çalışma modülleri birbirlerini izler. Eğitim programı içinde ÖÇM için belirli bir zaman dilimi ayrılmıştır. Zaman dilimi, çekirdek eğitim programının içeriği ile ilgili değildir. Dundee Üniversitesi'nde son yıl öğrencilerinde 8 haftalık bir ÖÇM uygulaması vardır. Bu modelde öğrencinin zamanının hepsini ÖÇM uygulamasında geçirmesi ve çekirdek eğitim programını yakalama kaygısının olmaması bir avantaj, ÖÇM'lerin içeriğinin ve amaçlarının çekirdek eğitim programı ile kaynaştırılamaması ise dezavantaj olarak görülmektedir (1).
- 4- Ardışık:** Her çekirdek bloğu bir ÖÇM izler. Ardışık ÖÇM uygulamalarında, belirli zaman diliminde eğitim programı yürümekte, bunu takiben ÖÇM uygulaması verilmektedir. Çekirdek eğitim programında yer alan konuların daha derinlemesine öğrenilmesi amaçlanmaktadır. Çekirdek eğitim programında verilemeyen konular ÖÇM'lerde verilmektedir (1).

C- Konu alanları

ÖÇM içinde yer alan konuların, en az üçte ikisi klinik, biyolojik ve davranışsal alanda laboratuvar temelli ve araştırma odaklı olmalıdır (1,3,4,5,6,7).

ÖÇM uygulamalarında konu alanları farklı başlıklarda toplanmaktadır. Harden, ÖÇM uygulamalarında konu alanlarını üç başlıkta gruplanmaktadır. Bunlar (1):

- Çekirdek eğitim programını içeren; lokomotor sistem içinde diz eklemine daha derinlemesine öğrenilmesi gibi,
- Çekirdek eğitim programı ile ilgili olmayıp tıpla ilgili olan; tıp tarihi, sağlık politikaları, bilgi teknolojileri gibi,
- Tıpla ilgili olmayan; yabancı dil gibi konulardır.

Diğer bir yaklaşımda ÖÇM uygulama alanları altı temel başlık altında toplanmaktadır (Tablo-1) (3).

Tablo - 1 Özel Çalışma Modülleri uygulama alanları

Başlık	İçerik
Genel başlıklar	Epidemiyoloji, halk sağlığı, sosyal tıp, sağlık politikaları, tıp eğitimi, tamamlayıcı tıp
Topluma ilişkin başlıklar	Genel pratisyenlik, sosyal hizmetler, gönüllü kuruluşlar, hastane temelli ayaktan bakı hizmetleri
Etik yaklaşımlar	Klinik uygulama ve araştırmaların etik yönü
Bilimsel araştırma	Literatür tarama, eleştirel yayın değerlendirme, araştırma tasarımı, veri toplama, analizi ve sonuçların sunumu
Klinik uygulama	Hastalarla derinlemesine çalışmalar, literatür tarama, eleştirel yayın değerlendirme, kanıta dayalı tıp ve sonuçların sunumu
Tıp dışı konular	Doğrudan tıp ile ilgili olmayan konuları içerir. Örneğin diğer fakültelerin çalışmalarına katılma, tıp tarihi ve bilgi teknolojisi gibi akademik alanlar.

ÖÇM uygulamalarının zamanlaması incelendiğinde eğitim programı içinde farklı zaman dilimlerinde uygulandığı görülmektedir. Bir üniversitede farklı zaman dilimlerine sahip ÖÇM uygulamaları olabilir. Örneğin, Wales Üniversitesi'nde ikinci sınıfta toplam 20 günü dolduracak ÖÇM'ler, üçüncü sınıfta ise 4, 5 ve 9 haftalık ÖÇM'ler öğrenci tercihine sunulmaktadır (6).

D- Uygulama teknikleri

ÖÇM uygulamaları sırasında kullanılan eğitim teknikleri arasında ders anlatma, proje geliştirme veya bir projeye dahil olma, gözlemsel veya katılımcı olarak bir araştırmaya katılma, literatür tarama, hazır veya öğrenciler tarafından toplanmış veya gözlenmiş verilerin analizi, sanatsal bir alanda beceri geliştirme gibi etkinlikler yer almaktadır (2,4,7,8).

E- Değerlendirme

Öğrenci başarısını değerlendirmede öğretim üyesi başarılı/başarısız veya dereceleme dayanan değerlendirme sistemini kullanmaktadır. Öğretim üyesi öğrencileri değerlendirmede uygulamaya katılım, devamlılık, tez ya da proje hazırlama, sunum yapma, yazılı ve sözlü sınavlar, poster

hazırlama, hasta raporu oluşturma, bilimsel makale türünde yazı hazırlama veya portfolyo gibi kriterleri dikkate almaktadır (3,4,8,10,11).

Aynı fakültede uygulanan ÖÇM'lerin farklı değerlendirme kriterleri de olabilir. Örneğin, Wales Üniversitesi Media Resources Centre'da uygulanan ÖÇM'lerden sonra ikinci sınıf öğrencileri, devamlılık, öğrencinin hazırladığı 500 kelimelik bir rapor, kısa bir sunum yapma veya kısa bir video film oluşturma becerileri üzerinden değerlendirilmektedir. Üçüncü sınıf öğrencileri ise literatür gözden geçirme, araştırma raporu formatında 5000 kelimelik yazı sunmaktadır (6,7).

Literatürde farklı ÖÇM'lerin değerlendirilmesi ve karşılaştırılmasını sağlamak için bazı temel standartlar geliştirilmesi önerilmektedir. Bunun yanında mezuniyet için ÖÇM uygulama alanlarından en az bir tane olmak üzere, belirli sayıda ÖÇM'nin alınması gerekmektedir (1,10).

Öğrencinin, eğitimde bir sonraki basamağa geçmesinde ÖÇM'den başarılı olması gerekmektedir. ÖÇM'lerden kalan veya devam etmeyen öğrenciler sınıf kaybına uğramakta, önceden almış oldukları ve geçtikleri ÖÇM'lerin puanlarını da kaybetmekte ve sınıf tekrarı sırasında daha önceden almış oldukları ÖÇM'yi tekrar alamamaktadırlar (10).

ÖÇM'lerin etkinliği öğrenci ve öğretim üyelerinden, yazılı veya sözlü geri bildirimler alınarak değerlendirilmektedir (11).

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ'NDE ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİNİN ORGANİZASYONU

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde (EÜTF) tıp eğitimi programının ülke gereksinimlerine yanıt veren hekimler yetişmek üzere yeniden yapılandırılması çalışmaları 2001 yılında başlamıştır. Bu çerçevede yapılan çalışmalarla 2001-2003 yılları arasında eğitim programı analizi ve yeni eğitim programı planlama faaliyetleri yürütülmüştür. 2003-2004 eğitim öğretim yılından itibaren fakülteye başlayan öğrenciler için yeni eğitim programı uygulamaya konulmuştur. Aynı yıl birinci sınıf eğitim programı uygulanırken diğer yandan da ikinci sınıf eğitim programı planlama çalışmalarına devam edilmiştir.

Bu çalışmalar sırasında EÜTF'de plan grubunda, ikinci ve üçüncü sınıfta çekirdek eğitim programlarına ek olarak özel çalışma modülü uygulamalarının dahil edilmesine karar verilmiştir. Yapılan hazırlık çalışmaları sırasında dünyadaki uygulamaları da örnek alarak EÜTF eğitim programı içinde ÖÇM organize edilmesi için bir kurul oluşturulmuştur.

ÖÇM çalışmalarının başından beri içinde bulunan plan ana grubu üyelerinden bir öğretim üyesi kurul başkanlığına atanmıştır.

ÖÇM Kurulunun oluşturulması aşamasında, yeni eğitim programının ilk iki yılında yer alan anabilim dalları dekanlık tarafından bilgilendirilmiştir. ÖÇM kurulu çalışmalarına katılacak 23 öğretim üyesi belirlenmiştir. Genel akademik kurulda da tüm öğretim üyelerine eğitimden sorumlu dekan yardımcısı tarafından ÖÇM Kurulu ve uygulamaları hakkında bilgi verilmiştir.

Kurulun çalışma planı; öğretim üyelerinden özel çalışma modülleri önerilerinin toplanması, öğrenci tercihlerinin alınması, öğrencilerin tercihlere yerleştirilmesi ve özel çalışma modülleri uygulamalarının takip edilmesi olarak dört temel başlıktan oluşmuştur.

Geliştirilen ÖÇM öneri formunda öğretim üyesi/üyelerinin iletişim bilgilerine, ayrıntılı eğitim programı ve değerlendirme yöntemleri gibi modül bilgileri ile kabul edilecek öğrenci sayısı ve nitelikleri gibi öğrenci bilgilerine yer verilmiştir. Öneri formu, Ocak 2004 sonunda fakültedeki tüm öğretim üyelerine gönderilmiş ve Şubat- Mart 2004 tarihleri arasında 91 ÖÇM önerisi alınmıştır. Alınan öneriler geliştirilen bir form aracılığı ile kurul tarafından değerlendirilerek, gerekli görülen düzeltmeler istenmiştir. Böylece Mayıs 2004 başında ÖÇM önerilerine ilişkin son liste oluşturulmuştur. Öğrencilerin tercih yapmalarını kolaylaştırmak amacıyla ÖÇM önerileri bir web sayfası ile duyurulmuştur. Bunun yanı sıra öğrenci işlerinde öneriler basılı halde bulundurularak öğrencilerin tercih yapmalarına olanak verilmiştir.

Öğrencilerden hazırlanan bir form aracılığı ile 10 tercih yapmaları istenmiş, 2004 yılının Haziran ayının ortalarına kadar tercihleri alınan öğrencilerin, bunu takip eden üç haftalık dönem içerisinde ÖÇM kurulu tarafından tercihlerine yerleştirilmiştir.

Uygulamanın zamanına göre belirlenen kredi miktarı, yerleştirmede dikkat edilen kriterlerden biri olmuştur. Öğrencilerin alacağı krediler, ÖÇM uygulamalarının kapsadığı ders saatine göre 4 ve 8 kredi olarak belirlenmiştir. Yerleştirme sırasında öğrencilerin bir sene içinde en az 8 kredi almalarına özen gösterilmiştir. Öğretim üyelerinin kabul ettiği öğrenci sayısı, özellikleri ve öğrencinin tercih sırası yerleştirmede diğer kriterler olmuştur.

Tıp fakültesinin ikinci ve üçüncü sınıfında uygulanan ÖÇM'lerden toplam 16 kredi alınması gerekliliği ÖÇM kurul yönergesinde dördüncü sınıfa geçmede bir kriter olarak belirlenmiştir.

Tercihlerine yerleştirilen öğrenciler, Temmuz-Ağustos 2004 tarihleri arasında öğretim üyelerine öğrenci yoklama çizelgesi, öğrenci başarı değerlendirme formu, öğrenci ve öğretim üyesi geri bildirim formu eşliğinde bildirilmiştir.

Eylül 2004 başından itibaren ÖÇM uygulamaları başlamıştır. ÖÇM uygulamaları sırasında kurul ile uygulamayı yürüten öğretim üyelerinin karşılıklı iletişimini sağlamak amacıyla kurul içinden izlemeden sorumlu öğretim üyeleri seçilmiştir. Uygulama sırasında mekan, malzeme veya öğrenciye ilişkin ortaya çıkan gereksinimlerle ilgili iletişimi sağlama, izlemeden sorumlu öğretim üyelerinin görevi olarak tanımlanmıştır.

ÖÇM uygulamaları için, öğrencilere ve öğretim üyelerine eğitim programı içinde her hafta Çarşamba öğleden sonra (4 saat) veya blok uygulamalarda 5-10 işgününü (8 saat) kaplayan farklı zaman seçenekleri sunulmuştur. EÜTF'de eğitim programının ikinci yılında % 16.6'sı, üçüncü yılında % 17.2'si ÖÇM uygulamalarına ayrılmıştır.

Eylül 2004'den beri yürütülen ÖÇM'ler için öğrenci başarı değerlendirmesi başta devamlılık olmak üzere öğretim üyesi görüşleri dikkate alınarak yapılmıştır. 2004-2005 eğitim öğretim döneminin başından itibaren ÖÇM Kurulu kendi içinde daha etkin çalışabilmek için yeni öneriler toplama, yerleştirme ve değerlendirme olmak üzere üç alt komisyona ayrılmış, gündemli ve düzenli toplantılarının devamına karar verilmiştir. Bu arada kurulun çalışmalarının yürütülmesi için öğrenci işlerinde bir daimi sekreter tayin edilmiştir.

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ'NDE ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ UYGULAMA DENEYİMLERİ

EÜTF ÖÇM Kurulunun son bir yılda yürüttüğü çalışmalardan elde edilen deneyimler aşağıda belirtilmiştir:

- Öğretim üyelerinden düzeltmeler istendiği durumlarda geri dönmeyenler olmuş, bu nedenle toplanan sayıda ÖÇM öğrenci tercihlerine sunulamamıştır.
- Öğrenciler, ÖÇM tercihlerine excell veri tabanı oluşturularak elle yerleştirilmiştir. Elle yerleştirme sırasında:
  - Öğrencilerin tercihlerini uygun dönemlerde yapmış olmalarına,
  - Mecburi almaları gereken kredi puanı ile istedikleri kredi arasındaki tutarlılığa,
  - ÖÇM'yi seçen öğrencinin bilgisayar ve yabancı dil bilgisi gibi öğretim üyesinin istediği öğrenci özelliklerini karşılmasına dikkat edilmiştir.

Elle yerleştirmede bu kriterlerin hepsinin dikkate alınması sıkıntılara neden olmuştur. Bu sıkıntıların giderilmesi için Newcastle Üniversitesi'nde olduğu gibi öğrencilerin ÖÇM tercihlerine yerleştirilmelerinde web tabanlı bir sistemin geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir (12).

- ÖÇM uygulamalarını her öğretim üyesi kendi anabilim dalında gerçekleştirmiştir. Anabilim Dalında birden fazla ÖÇM uygulandığı durumlarda mekan sıkıntısı yaşanmış ve ÖÇM Kurulu aracılığı ile Tıp Eğitimi Anabilim Dalı salonlarının kullanılması ile sorun ortadan kaldırılmıştır.
- ÖÇM uygulamaları için gerekli tüp, sargı bezi, sözlük gibi sarf malzemeleri ve gerekli durumlarda araç temini yönetim tarafından karşılanmıştır.

2001 yılından itibaren konu hakkındaki tartışmaların yanı sıra EÜTF'de ÖÇM uygulamaları 2004-2005 eğitim öğretim döneminde ilk kez yapılmıştır. ÖÇM kurul çalışmaları bu kısa zamanda organize bir şekilde yürütülmüş ve uygulamaya konulmuştur. Öğrenci ve öğretim üyelerinden alınan geri bildirimler de ÖÇM uygulamalarının başarısını destekler niteliktedir.

Literatür incelendiğinde ÖÇM uygulamalarının felsefesi ve uygulanması ile ilgili sorunlar yaşandığı ancak sorunların küçük çabalarla çözümlendiği görülmektedir.

Farklı eğitim stratejileri, farklı görünümdeki araçlarla seyahat etmeye benzetilirse çekirdek eğitim programı ile birlikte ÖÇM uygulanması hava yolu ile seyahat etmeye karşılık gelmektedir (1). Böylece zaman daha etkin kullanılmakta ve eğitim programı hedeflerine daha yüksek oranda başarı ile ulaşılmaktadır. Uzun süreli ÖÇM uygulamalarında hem öğrencilerin hem de öğretim üyelerinin gönüllülükleri ve uygulamaya adanmışlıkları önemlidir.

İngiltere'de Leeds, Liverpool, Manchester, Newcastle ve Sheffield Üniversiteleri 2002 yılında ÖÇM uygulamaları ile ilgili Northen Medical Schools SSC Consortium'unu kurmuşlardır. Bu konsorsiyumun amacı farklı ÖÇM uygulamalarını belirli standartlar çerçevesinde en iyi şekilde uygulamak ve ilgili alanda dokümantasyon ve işbirliği oluşturmaktır (2). Benzer şekilde ülkemizde ÖÇM organizasyonu ve uygulanması ile ilgili farklı üniversitelerin katılımının olduğu bir çalışma grubu oluşturulabilir.

Kaynaklar

- 1) Harden R. M. *The Core Curriculum With Options or Special Study Modules*, AMEE Medical Education Guide No.5 1995; 17(2).
- 2) Murdoch-Eaton D., Ellershaw J., Garden A., Newble D., Perry M., Roninson L., Smith J., Stark P., Whittle S. *Student-Selected Components in the Undergraduate Medical Curriculum: a Multi-Institutional Consensus on Purpose*. *Medical Teacher* 2004; 26 (1): 33-38.
- 3) *Student Selected Components (formerly Special Study Modules) in the Revised Curriculum (2003)*, <http://www.shef.ac.uk/~dme/curriculum/document-ssc.doc>, ziyaret: 24.04.2005
- 4) *Special Study Modules, Centre for Medical Humanities*
<http://www.pcps.ucl.ac.uk/cmh/ssm.htm>. ziyaret: 16.01.2004
- 5) Harden R.M., Davis M H. *The Core Curriculum with Options or Special Study Modules. An Extended Summary of AMEE Medical Education Guide No 5*. *Medical Teacher* 1995; 17 (2): 125-148. <http://www.ltsn-01.ac.uk/docs/AMEE/guide5.pdf> , ziyaret: 25.04.2005
- 6) Morton R. *Special Study Modules in Medical Illustration in the Undergraduate Medical Curriculum*. *Journal of Audiovisual Media in Medicine* 2000; 23(3): 110-112.
- 7) *Student Selected Components (formerly known as SSMs)*
http://www.cardiff.ac.uk/medicine/ssm/first_year/index.htm, ziyaret: 25.04.2005
- 8) *SSC Guide For Students and Tutors. The HullYork Medical School*.
<http://www.hyms.ac.uk/students/documents/bhandbook04-05.pdf>, ziyaret: 25.04.2005
- 9) Naish J., *Selected Study Modules*,
<http://www.ichs.qmul.ac.uk/courses/undergraduate/modules2.html>, ziyaret: 25.04.2005
- 10) *MB BS Special Study Modules, GKT Programme, Guy's, King's and St. Thomas's School of Medicine*,
- 11) Ferrell W.R., Lloyd D.J., *Medical School, Student Selected Modules*,
http://www.gla.ac.uk/faculties/medicine/mbchb/SSM_Manual_2.html, ziyaret: 25.04.2005
- 12) *Special Study Modules: Online Module Selection*,
<http://medical.faculty.ncl.ac.uk/schools/medev/eddev/onlinemoduleselection>, ziyaret: 25.04.2005
- 13) <http://www.liv.ac.uk/FacultyMedicine/handbk/phases/ssm.html>, ziyaret: 21.04.2005